

Boże Ciało w Spycimierzu

NIEMATERIALNE DZIEDZICTWO KULTUROWE

Corpus Christi in Spycimierz

INTANGIBLE CULTURAL HERITAGE

Corpus Domini a Spycimierz

PATRIMONIO CULTURALE IMMATERIALE

Boże Ciało w Spycimierzu

NIEMATERIALNE DZIEDZICTWO KULTUROWE

Corpus Christi in Spycimierz

INTANGIBLE CULTURAL HERITAGE

Corpus Domini a Spycimierz

PATRIMONIO CULTURALE IMMATERIALE

Dofinansowano ze środków
Narodowego Centrum Kultury
w ramach programu
„Kultura – Interwencje 2018.
EtnoPolska”

Fotografie i koncepcja albumu: **Janusz Tatarkiewicz;**
Izabela Tatarkiewicz fot. 8, 15, 26, 29, 33, 62; **Marian Jaskulski** fot. 60 | Opracowanie graficzne, skład: **Cezary Gwóźdź** | Redakcja: **Agata Rokita** | Druk: **Drukma Sp.j.** |
ISBN 978-83-921239-2-7 | Oddano do druku X 2018

Wstęp

Z wielką radością oddajemy w Państwa ręce wyjątkowy album będący prezentacją niezwykłych obchodów Uroczystości Najświętszego Ciała i Krwi Pańskiej w parafii pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Spycimierzu. Dla naszej niewielkiej, bo liczącej zaledwie 600 osób, wspólnoty jest to zawsze dzień szczególny. To tu – w Spycimierzu – od ponad 200 lat Procesja Eucharystyczna przechodzi po przepięknych, zachwycających oczy dywanach kwiatowych. Zwyczaj ten jest przekazywany z pokolenia na pokolenie. I choć nie ma żadnych pisanych źródeł mogących dostarczyć informacji o czasie powstania i pomysłodawcy tej tradycji, to najstarsi parafianie pamiętają, że tak było od zawsze. Przygotowania do uroczystości trwają przez cały rok. Tworzone przez nas kwiatowe kobierce są nie tylko ozdobą i wizytówką parafii Spycimierz, ale przede wszystkim stanowią wyraz naszej głębokiej wiary w żywą obecność Chrystusa w Najświętszym Sakramencie. W miejscu tym wiara splata się z tradycją. To jest największy fenomen spycimierskiego święta.

W tworzenie niezwykłych dekoracji na Boże Ciało zaangażowana jest cała społeczność parafii. Młodzi i starsi już kilka dni wcześniej zaczynają zbierać kwiaty, które następnie są przechowywane w odpowiednich warunkach, by można je było wykorzystać. Kwiaty pochodzą z okolicznych łąk i pól, a także z własnych ogrodów i upraw mieszkańców, prowadzonych z myślą o tym wyjątkowym dniu. Od wczesnych godzin porannych rodziny i mieszkańcy wiosek kreślą na trasie procesji swoje wzory, a następnie wypełniają je kwiatami i tym, co dała natura. Najczęściej układane są motywy eucharystyczne, ale także okolicznościowe

i patriotyczne, jak chociażby w 2018 r., kiedy w wielu miejscowościach pojawiły się obrazy związane ze 100-leciem odzyskania przez Polskę niepodległości. Swoje dywany każdego roku tworzy też grupa gości z Włoch, która współpracuje z naszym Parafialnym Stowarzyszeniem. Kwietne kobierce układane są na całej trasie, którą po Mszy Świętej przechodzi w przepięknej oprawie Asysty parafialnej i Orkiestry OSP Spycimierz uroczysta Procesja. Przez cały dzień Bożego Ciała nawiedza naszą miejscowością wielu pielgrzymów z całego kraju. Większość z nich przybywa, by brać udział w głównych uroczystościach i modlić się razem z nami, ale jest też duża grupa turystów chcących podziwiać nasze wspólne dzieło. Parafia żyje tym wydarzeniem przez cały rok. Wspomnienia i opowieści obchodów Bożego Ciała w latach poprzednich oraz plany wzorów na kolejny rok często pojawiają się w naszych rozmowach. Zdarza się, że projekty są tajemnicą pilnie strzeżoną aż do dnia uroczystości, ponieważ istotny jest element zaskoczenia oraz unikalność wzoru.

Odkąd tradycja nasza została wpisana na Krajową Listę Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego, czujemy się szczególnie wyróżnieni i zmotywowani. Dziękujemy Panu Ministrowi prof. Piotrowi Glińskiemu za dostrzeżenie i docenienie tego dzieła, które dokonuje się w naszej spycimierskiej parafii.

Jako proboszcz parafii Spycimierz pragnę podziękować Jego Ekscelencji Ks. Biskupowi Wiesławowi Alojzemu Meringowi – Pasterzowi Diecezji Włocławskiej za to, że nasza tradycja jest zawsze tak bliska Jego sercu, że możemy zawsze liczyć na Jego pomoc, dobre

słowo. Dzięki Księdnemu Biskupowi na nasze uroczystości przybywają znamienici dostońnicy Kościoła.

Dziękuję mojemu poprzednikowi – ks. Wojciechowi Kaźmierczakowi, i Pani Prezes Stowarzyszenia Spycimierskie Boże Ciało – Marii Pełce za trud i staranie o wpisanie naszej tradycji na listę niematerialnego dziedzictwa. Dziękuję Panu Józefowi Kaczmarkowi, Burmistrzowi Miasta i Gminy Uniejów, oraz spółce Termy Uniejów za coroczną pomoc i wsparcie przy organizacji obchodów uroczystości Bożego Ciała.

Dziękuję Wszystkim Parafianom za ich wiarę, trud, poświęcenie i kultywowanie tej wyjątkowej tradycji.

Dziękuję Wszystkim, dzięki którym ten album powstał, za ich ogólną pracę. Szczególne podziękowania kieruję do Pana Janusza Tatarkiewicza, który na swoich fotografiach ukazał wyjątkowe piękno spycimierskich dywanów i wielkie zaangażowanie naszych Parafian w ich tworzenie.

Niech ten album będzie dla Wszystkich wyjątkową pamiątką, niech rozwija i pobudza naszą wiarę w Jezusa Eucharystycznego i niech będzie szczególnym zaproszeniem do przyjazdu na uroczystości Bożego Ciała w Spycimierzu!

Szczęść Boże!

Z wiarą i oddaniem

Mieszkam w Spycimierzu od urodzenia, od 1950 r. Miejscowość i parafia mają bardzo bogatą historię. O istnieniu kościoła i parafii w średniowieczu świadczy zapis w „Kronice” Galla Anonima z roku 1106. Jeszcze wcześniejsze dzieje naszej wsi potwierdzają badania archeologiczne. Nasza parafia pod wezwaniem Podwyższenia Krzyża Świętego ma już 900 lat. Wprawdzie nie tak wiekowa jak parafia, bo dwustuletnia, jest tradycja związana z Bożym Ciałem, naszym największym parafialnym świętym. Zwyczaj układania dywanów kwiatowych na Boże Ciało odziedziczyliśmy po naszych przodkach. Informacje od wcześniejszych pokoleń były oczywiście tylko przekazem ustnym.

W początkowej fazie droga procesji nie przypominała dzisiejszej. Wiemy, że trasa procesji była ubierana kwiatami, ale wszystkie były mieszane i razem wysypywane na drogę. Szerokość drogi była wyznaczana przez wyłożenie jej brzegów liścimi kasztanowca. Ważnym elementem dekoracji były i są kwiatowe bramy. W przeszłości trasa procesji była krótsza, bram było więcej – osiem, a cztery obowiązkowo przed każdym ołtarzem. A teraz stawiamy tylko dwie. Za to zawsze i na całej trasie krążą drzewka brzozowe dekorowane bibułą i wstążkami. Szerokość kwietnego dywanu nie przekracza dwóch metrów, a długość – dwóch kilometrów. Wiem, że dawniej trasa miała różną długość i wiodła sześcioma różnymi drogami.

Na to, jak wyglądają nasze dywany, mają wpływ warunki atmosferyczne i termin Bożego Ciała. Jest to święto ruchome i raz może być pod koniec maja, w kolejnym roku – pod koniec czerwca. Inaczej wygląda ubieranie trasy procesji na zwykłej wiejskiej drodze po deszczach,

inaczej w czasie suszy. Z położoną w Spycimierzu kostką brukową też sobie poradziliśmy.

Różnic między dawnymi a nowymi czasami nazbierało się dużo. Jedna rzecz jest jednak niezmienna. Zbliża się Boże Ciało. Trzy dni przed nim wszyscy, którzy mogą, wyruszają na zbieranie kwiatów, nie zważając na skwar i żar z nieba. A kiedy pada deszcz, zrywają kwiaty w ostatniej chwili, bo mokrych nie da się przechowywać. A potem prześcigają się w pomysłach, żeby ich odcinek wyglądał ładniej niż u sąsiada i inaczej niż w ubiegłym roku. W dywanach jest entuzjazm, pomysłowość i trud układających. Najważniejsze jest jednak to, że musi być ładnie, bo tą drogą będzie szedł Jezus Chrystus i błogosławił naszą parafię. Nieistotne jest, że po przejściu procesji z dywanów nie ma śladu.

Ubierających drogi, szczególnie przy zbieraniu kwiatów, wspierają rodziny, znajomi i nieznajomi. W dekorowaniu trasy biorą udział wszystkie wsie z naszej parafii, która liczy około 600 osób. W roku 2018 w przygotowywaniu trasy procesji brały udział 484 osoby. Wsie Człopy i Zieleń budują też swoje ołtarze. Jeden z ołtarzy od lat ubiera z rodziną pan J. Fret, który prowadzi w naszej wsi sklep, ale tu nie mieszka. Państwo M. i A. Górką z rodziną od lat ubierają ołtarz niedaleko swojej posesji. Jedną z bram przygotowują mieszkańcy Leśnika. Stroje asysty, która uświetnia naszą procesję, wykonały nasze parafianki. A orkiestra OSP Spycimierz od 48 lat, od początku swego istnienia, uświetnia naszą tradycję.

W książce pt. „Polska ginąca”, wydanej przez Państwowe Wydawnictwo Naukowe w 2007 r., nasze Boże Ciało zostało przedstawione jako tradycja zanikająca. Myślę jednak, że dzięki naszym działaniom Boże Ciało

w Spycimierzu znajdzie się na liście powracających lub rozwijających tradycji. Dzięki wsparciu Burmistrza i Gminy, współpracy ówczesnego księdza proboszcza Wojciecha Kaźmierczaka ze wszystkimi organizacjami działającymi na terenie parafii i sołtyków 2 marca 2016 r. zostało założone Parafialne Stowarzyszenie Spycimierskie Boże Ciało. Zgodnie ze statutem, jego głównym celem jest aktywne podtrzymywanie wśród parafian ponad dwustuletniej tradycji układania dywanów kwiatowych na uroczystość Bożego Ciała i dbanie o religijny i sakralny wymiar tych uroczystości. Współpraca między Stowarzyszeniem a Gminą już przynosi wymierne korzyści. 14 lutego 2018 r. na Krajową Listę Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego została wpisana Procesja Bożego Ciała w Spycimierzu z tradycją układania kwietnych dywanów. Warto podkreślić, że parafianie spycimierscy, współpracując z Gminą, starają się dzielić naszą tradycję z innymi nie tylko w Polsce, ale również poza jej granicami. Szczególnie ważna jest już kilkuletnia współpraca z włoskim stowarzyszeniem Infioritalia.

Mam nadzieję, że jeśli coś pominęłam i nie zwróciłam na to uwagi, to Państwo zobaczą w albumie, oglądając mistrzowsko wykonane zdjęcia oddające atmosferę naszego największego parafialnego święta oraz uwielbienia i czci dla Bożego Ciała.

Początki kwietnych kobierców układanych w czasie Bożego Ciała w Spycimierzu

Potrzeba wyeksponowania i uświęcenia kultem stanowiącej biały krążek chleba Eucharystii stała się przyczyną wprowadzenia w Kościele katolickim święta Bożego Ciała. Celebrowanie fizycznej obecności Jezusa Chrystusa w poświęconym chlebie sięga swymi początkami XIII w. Cud eucharystyczny wizjonierki Juliany z Mont Cornillon we Francji, która od 1209 r. miała widzenia jasnej tarczy wraz z ciemną plamą, spowodował ustanowienie w diecezji Liège w 1246 r. święta ku czci Najświętszego Sakramentu. W 1252 r. uroczystość rozszerzono również na Germanię.

Papież Urban IV wydał w 1264 r. bullę *Transiturus de hoc mundo ogłaszającą Boże Ciało (festum Corporis Christi)* świętem dla Kościoła Powszechnego. Z powodu szybkiego zgonu wspomnianego papieża bulla nie weszła w życie, jednak została opublikowana przez jego następcę Klemensa V w 1317 r. Przekonanie o cudownym oddziaływaniu hostii oraz przypisane do święta odpusty spowodowały jego szybką popularyzację w Europie. Pierwsze wzmianki o obchodach Bożego Ciała w Polsce pochodzą z 1320 r., gdy zostało wprowadzone w diecezji krakowskiej.

Choć wspomniana bulla, jak również zalecenia papieskie nie precyzowały formy kultu, już od początku zasadniczym jego elementem stała się uroczysta procesja, podczas której niesiono krzyż z Eucharystią. W Polsce zwyczaj ten upowszechnił się w XV w. W okresie staropolskim procesja miała charakter poniekąd widowiskowy i była wzbogacona w inscenizacje związane z tematyką biblijną lub hagiograficzną. Pośród wiernych gromadziła odświętne ubranych przedstawicieli bractw, cechów, szkół, a nawet wojskowych. W wyniku postanowień

Soboru Watykańskiego II Konferencja Episkopatu Polski zmodyfikowała w 1967 r. obrzędy procesji Bożego Ciała, wprowadzając nowe modlitwy i związane z eucharystią czytane podczas obrzędów fragmenty ewangelii.

Uroczystość Bożego Ciała w Spycimierzu ma wyjątkowy charakter z uwagi na sposób przygotowania trasy procesyjnej. Obserwatorzy i badacze uważają, że wysypywanie kwiatami trasy procesji jest zwyczajem unikatowym w skali kraju, a w okolicy pojawiają się jedynie mniej okazałe próby jego naśladowstwa. Zwyczaj tworzenia kwietnej drogi, którym szczerzy się od wielu już dekad Spycimierz, powstał w trudnym do ścisłego sprecyzowania okresie, bowiem nieuchwyconym w archiwalnych przekazach źródłowych. Ustalenie jego genezy opiera się jedynie na przekazach ustnych, zatem zwykle mniej zwracających uwagę na chronologię. Za najdalej sięgający wstecz przekaz należy uznać legendę o pojawienniu się tego zwyczaju wraz z powrotem z wojska do swej rodzinnej wsi żołnierzy napoleońskich. Mieli oni zaobserwować podobne zwyczaje w Europie i przeszczęśliwić je na grunt polski. W oparciu o tę najstarszą metrykę kobierców były już nawet obchodzone w Spycimierzu uroczystości dwustulecia tej ludowej tradycji. Kolejna cenzura jest już dużo późniejsza i sięga końca XIX w., bo taką można też znaleźć w publikacjach omawiających ten spycimierski zwyczaj.

Żyjący jeszcze niedawno wierni dowodzili, że tak oryginalnie dekorowana trasa istniała już w czasach ich młodości, czyli w okresie międzywojennym. Należy jednak podkreślić, że zwyczaj ten ewoluował i początkowo niewątpliwie miał dużo uboższą formę. Potwierdzają to przekazy opisujące w okresie

początkowym trasę usypywaną głównie z dostępnego w okolicy piasku, z którego kompozycje były następnie dodatkowo wzbogacane o elementy florystyczne, co mogło nastąpić w latach 50. XX w.

Dzięki prowadzonej w okresie powojennym kronice parafialnej można odnaleźć pierwsze udokumentowane fotograficznie wzmianki dotyczące tworzenia kwietnych kobierców. Najwcześniejsza czarno-biała fotografia przedstawiająca tak przygotowaną drogę procesji pochodzi z czerwca 1957 r. Najstarsza znana fotografia kolorowa datowana jest na 1976 r. Widoczne na niej kompozycje kwietne miały kształty koliste i gwiazdiste koloru białego, fioletowego, różowego, zielonego i żółtego. Opisując Boże Ciało z czerwca 1978 r., proboszcz zapisał w kronice parafialnej, iż trasa procesji wg wieloletniej tradycji jest przystrojona dywanem z kwiatów. Jest to znak czci Eucharystii spotykany jedynie w okolicy Spycimierza.

Zmiany w przystrojeniu trasy można zaobserwować, analizując zdjęcia z procesji wykonane w ostatnich dziesięcioleciach. Widoczny jest rozwój kompozycji wynikający z inwencji miejscowych twórców. Z kwiatów tworzone są bryły geometryczne, ornamenty roślinne, symbole religijne: baranki, hostie, serca. Wymiaru w pełni dojrzałego oprawa uroczystości nabrała w latach 70. i 80. XX w., kiedy stała się również medialnie nagłośniona.

Photographs and concept: **Janusz Tatarkiewicz, Izabela Tatarkiewicz** photo 8, 15, 26, 29, 33, 62; **Marian Jaskulski** photo 60 | Graphic design and typesetting: **Cezary Gwóźdż** | Editor: **Agata Rokita** | Printing house: **Drukma Sp. J.** | ISBN 978-83-921239-2-7 | Prepared for printing in October 2018

Introduction

It is with great pleasure that we present to you this exceptional album showing the extraordinary celebrations of the Feast of the Most Holy Body and Blood of Christ in the parish of the Exaltation of the Holy Cross in Spycimierz. It is always a special day for our small community with a total of only 600 people. It is here, in Spycimierz, that the Eucharistic procession has passed over beautiful flower carpets, which are a feast for the eyes, for over 200 years now. This tradition has been passed down from generation to generation. And, although there are no written sources to provide information about the time of this tradition's origin and its originator, the oldest parishioners still remember that it has always been this way. The local people prepare for this feast all year long. The flower carpets that we arrange do not serve as decorations and a showcase for the parish of Spycimierz only, but they are, above all, to express our profound faith in the real presence of Christ in the Holy Sacrament. This is where faith interlaces with tradition. And this is the greatest wonder of the Spycimierz feast.

All the members of the parish community get involved in the preparation of the extraordinary Corpus Christi decorations. A few days in advance, both the young and the old begin to pick flowers, which are then stored in appropriate conditions to keep them fit for use. Flowers come from the local meadows and fields, as well as private gardens and crops grown by the inhabitants with this special day in mind. From early morning whole families and inhabitants of the villages outline their patterns along the procession route and then fill them with flowers and other materials given

by nature. The most common are Eucharistic motifs, as well as occasional and patriotic ones, the examples of which are pictures related to the 100th anniversary of Poland regaining independence, which were abundant in 2018. Moreover, each year, a group of guests from Italy, who cooperate with our Parish Association, arrange their own carpets. Flower carpets are arranged along the entire route of the ceremonious procession, which begins after High Mass and is held in the beautiful setting provided by the parish escort and the Voluntary Fire Brigade Orchestra from Spycimierz.

On the Corpus Christi day, our village is visited by large numbers of pilgrims from all over Poland. The majority of them come here to participate in the main celebrations and pray with us, but there is also a large group of tourists who just want to admire the results of our work. The parish is totally absorbed by this event all year round. In our conversations, we often recall memories and stories connected with celebrating Corpus Christi in previous years or plan patterns for the year to come. It happens that these plans are carefully kept secrets until the feast day, as the element of surprise and pattern uniqueness are of great importance.

Since our tradition was entered into the National List of Intangible Cultural Heritage, we can now feel particularly honoured and motivated. We would like to say thank you to Minister Prof. Piotr Gliński for noticing and appreciating this work, which is done in our parish of Spycimierz.

As the parish priest of Spycimierz, I would like to thank His Excellency Bishop Wiesław Alojzy Mering, the Pastor of the Diocese of Włocławek, for our tradition being so close to his heart, and for his help and kind word that

we can always count on. It is thanks to Bishop Mering that our celebrations are attended by eminent church dignitaries.

I would also like to thank my predecessor, Rev. Wojciech Kaźmierczak, and the Chairwoman of the Association "Corpus Christi of Spycimierz", Maria Pelka, for her efforts aimed at entering our tradition in the National List of Intangible Cultural Heritage. I also say thank you to Mr. Józef Kaczmarek, the Mayor of the Town and Commune of Uniejów, and the company Uniejów Thermal Park for their annual help and support in organising celebration of the feast of Corpus Christi.

Moreover, I want to thank all the parishioners for their faith, effort, devotion and cultivation of this unique tradition.

I would also like to appreciate the tremendous work of every person who participated in the creation of this album. My special thanks go to Mr. Janusz Tatarkiewicz, who has presented in his photos the exceptional beauty of the carpets in Spycimierz and the great commitment of our parishioners to arranging them.

Let this album be a special keepsake for everybody, let it increase and stimulate our faith in the Eucharistic Jesus, and let it be a special invitation for everybody to come and take part in the celebrations of Corpus Christi in Spycimierz.

God bless you!

With faith and devotion

I have lived in Spycimierz since I was born in 1950. The village and the parish can boast a very rich history. The existence of a church and a parish in the Middle Ages is proved by an entry made by Gallus Anonymus in the *Gesta principum Polonorum* in 1106. An even earlier history of our village is confirmed by archaeological research. Our parish of the Exaltation of the Holy Cross is already 900 years old. Although not so ancient as the parish, the tradition related to Corpus Christi, which is our major parish feast, is already 200 years old. We have inherited the custom of arranging flower carpets for Corpus Christi from our ancestors. Obviously, the information passed on by earlier generations was in an oral form only.

In the beginning, the procession route was far from the present day one. It is known that the procession route used to be decorated with flowers, but all of them were mixed and scattered on the road. The route's width was marked with horse chestnut leaves placed in its edges. Important decorative elements have always been flower gates. In the past, when the procession route was shorter, there used to be more gates, e.g. eight of them, but four gates were obligatory, in front of each altar. Now, only two gates are constructed. However, young birch trees decorated with tissue paper and ribbons always prevail along the entire route. The flower carpets are two metres wide and two kilometres long at the most. In the past, the route followed six different roads and its length varied.

The appearance of our carpets is influenced by weather conditions and the date of Corpus Christi. It is a movable feast, and it may fall at the end of May one year and at

the end of June the next one. Decorating the procession route which follows an ordinary dirt road after heavy rain looks different than during a drought. We have also had to cope with the issue of sett paving in Spycimierz. There are many differences between the old times and nowadays. But there is one thing that has stayed the same. Corpus Christi is coming. Three days before the feast, everyone capable goes and picks flowers, ignoring the heat and swelter. And if it is raining, flowers are picked at the last moment, as they cannot be stored wet. And then the inhabitants try to outdo one another in their ideas of how to make their route section look prettier and different than last year. The carpets are the expression of their creators' enthusiasm, creativity and hard work. However, the most important thing is the fact that it has to be nice, as this route will be followed by Jesus Christ, who will be blessing our parish. It does not matter that there is no trace of the carpets after the procession.

The route decorators are supported by their families, friends and even strangers, particularly when picking flowers. All the villages that belong to our parish, which has a total of around 600 people, participate in decorating the route. In 2018, the procession route was prepared by around 484 people. The villages of Człopy and Zieleń also construct their own altars. For years now, one of the altars has been decorated by Mr. J. Fret, who runs a shop in the village but does live here, and his family. The couple of M. and A. Górką together with their family always decorate the altar situated near their property. One of the gates is constructed by the inhabitants of the village of Leśnik. The costumes worn by the members

of the escort, which adds splendour to our procession, are made by women from our parish. And the Voluntary Fire Brigade Orchestra from Spycimierz has given luster to our tradition for 48 years now, since its formation.

The book entitled “Polska ginąca” (“Vanishing Poland”), published by the Polish Scientific Publishers PWN in 2007, presents our feast of Corpus Christi as a vanishing tradition. However, I think that, thanks to our efforts, Corpus Christi in Spycimierz will be among the returning or flourishing traditions. As a result of the support provided by the Mayor and the Commune, the co-operation of the then parish priest, Wojciech Kaźmierczak, with all the organisations operating within the parish, and the village administrators, the Parish Association “Corpus Christi of Spycimierz” was established on March 2nd, 2016. According to its Articles of Association, its main objective is to actively preserve among the parishioners the tradition of arranging flower carpets for the feast of Corpus Christi, which is over 200 years old, and to care about the religious dimension and the sacred nature of these celebrations. The co-operation between the Association and the Commune has already brought measurable benefits. On February 14th, 2018, Corpus Christi processions in Spycimierz with the tradition of arranging flower carpets were entered into the National List of Intangible Cultural Heritage. It is worth highlighting that, as part of their co-operation with the Commune, the parishioners of Spycimierz do their best to share our tradition with other people, and not only in Poland, but also abroad. Particularly important is the co-operation with the Italian Infioritalia Association, which commenced a few years ago.

Origin of Corpus Christi flower carpets in Spycimierz

The reason for introducing the feast of Corpus Christi in the Catholic Church was the need to exhibit and worship the Eucharist in the form of a round piece of white bread. The tradition of celebrating the physical presence of Jesus Christ in the consecrated bread goes back to the 13th century. The Eucharistic miracle of the visionary Juliana of Mont Cornillon in France, who started to have visions of a light disc with a dark spot in 1209, resulted in establishing a feast in honour of the Holy Sacrament in the Diocese of Liège in 1246. In 1252, the feast also began to be celebrated in Germania.

In 1264, Pope Urban IV issued a papal bull *Transitus de hoc mundo*, which established the feast of Corpus Christi (*festum Corporis Christi*) for the Universal Church. The Pope died soon and the bull did not become effective, but it was published by his successor, Clement V, in 1317. Because of the belief in the miraculous effects of the Host and the church fêtes attributed to the feast, it soon became popular in Europe. Celebrations of Corpus Christi in Poland were referred to for the first time in 1320, when the feast was introduced in the Diocese of Kraków.

Although the above-mentioned bull and the papal recommendations did not specify in detail the form of worship, from the very beginning its primary element was a ceremonious procession, during which a cross with the Eucharist was carried. In Poland, this tradition was popularised in the 15th century. In the Old Polish period, the procession was a show to some extent and it included Biblical or hagiographic performances. Apart from the believers, the procession was attended by representatives of societies, guilds, schools and even

the army, wearing their Sunday best. As a result of the decisions adopted by the Second Vatican Council, in 1967, the Polish Bishops' Conference modified the ceremony of Corpus Christi, and introduced new prayers and fragments of the Gospel related to the Eucharist to be read during the ceremony.

The feast of Corpus Christi in Spycimierz is exceptional because of the way the procession route is prepared. According to observers and researchers, the tradition of scattering the procession route with flowers is unique on the national level, and, locally, only less impressive attempts at imitating it can be found. The custom of arranging a flower road, which Spycimierz has boasted for many decades now, originated in a period of time that is difficult to specify in detail, as it does not appear in archival sources. Its origin can be established based on oral tradition only, which usually pays less attention to chronology. The account that goes back the furthest is the legend about the emergence of this custom along with the Napoleonic soldiers coming back to their family village after doing their military service. They were to observe similar customs in Europe and adapt them to the Polish conditions. Based on this oldest certificate of origin of flower carpets, Spycimierz has already celebrated the 200th anniversary of the emergence of this folk tradition. The next turning point found in publications discussing the tradition from Spycimierz appears much later in history and it goes back to the late 19th century. Local believers who died not so long ago proved that the procession route was decorated so originally as early as in the time of their adolescence, i.e. in the inter-war period. However, it should be emphasised that this

custom has evolved and, undoubtedly, in the beginning, its form was much more meagre. This is proved by the records describing the beginnings of the route, which was made mainly of the sand available locally, and these sand compositions which were subsequently, probably in the 1950s, enriched with floristic elements.

Thanks to the parish chronicle kept in the post-war period, we have access to the first photographic references related to the arrangement of flower carpets. The earliest black and white photograph presenting the procession route prepared this way goes back to June 1957. The oldest known colour photograph dates back to 1976. The flower compositions it shows were circle- and star-shaped in white, purple, pink, green and yellow colours. When describing Corpus Christi of June 1978, the parish priest wrote down in the parish chronicle that the procession route '*is decorated with a flower carpet according to a long-standing tradition. It is the sign of adoration of the Eucharist which can be found only in the region of Spycimierz.*'

The changes in the way of decorating the route can be observed when analysing procession photos taken over the recent decades. It is evident that the compositions have developed as a result of the local artists' creativity. Flowers are used to create solid figures, floral ornaments and religious symbols, such as lambs, hosts and hearts. The feast gained its fully mature setting in the 1970s and 1980s, when it was publicised by the media.

Fotografie e idea dell'album: **Janusz Tatarkiewicz, Izabela Tatarkiewicz** fot. 8, 15, 26, 29, 33, 62; **Marian Jaskulski** fot. 60 | Veste grafica, impaginazione: **Cezary Gwóźdż** | Cura editoriale: **Agata Rokita** | Stampa: **Drukma Sp. J.** | ISBN 978-83-921239-2-7 | Stampato nel mese di ottobre 2018

Introduzione

Con una grande gioia Vi offriamo questo album eccezionale che costituisce presentazione di un'insolita celebrazione della Solennità del Santissimo Corpo e Sangue di Cristo presso la parrocchia dell'Innalzamento della Santissima Croce di Spycimierz. Per la nostra piccola comunità che conta solo 600 persone è sempre un giorno speciale. Proprio qui, a Spycimierz, da più di 200 anni la Processione Eucaristica percorre la strada coperta da tappeti floreali, bellissimi e incantevoli. La tradizione viene trasmessa da una generazione all'altra. E benché non ci siano delle fonti scritte contenenti informazioni sugli inizi della tradizione e sui suoi ideatori, i parrocchiani più anziani ricordano che la celebrazione si svolgeva sempre in quel modo. I preparativi alla festa durano tutto l'anno. Le nostre infiorate costituiscono non solo decorazione e biglietto da visita della parrocchia di Spycimierz, ma sono prima di tutto espressione della nostra profonda fede nella viva presenza di Cristo nel Santissimo Sacramento. In questo luogo la fede e la tradizione si uniscono: ecco il più grande fenomeno della solennità di Spycimierz.

Tutta la comunità dei parrocchiani si impegna a creare decorazioni straordinarie per la festa del *Corpus Domini*. Già qualche giorno prima i giovani e i vecchi cominciano a cogliere i fiori che poi vanno conservati in condizioni adatte per poterli usare nel momento giusto. Sono i fiori che crescono nei prati e campi della zona, ma anche quelli dei giardinetti e coltivazioni appartenenti agli abitanti impegnati nell'organizzazione dell'infiorata. Dalle ore mattutine le famiglie e i contadini disegnano sul percorso della processione i loro modelli che poi coprono con i fiori ed altri elementi provenienti dalla natura. Al-

più spesso sono motivi eucaristici, ma anche occasionali e patriottici: nel 2018 sono apparse immagini relative al 100-esimo anniversario dell'indipendenza celebrato in Polonia. All'infiorata prende parte ogni anno anche un gruppo di ospiti italiani che collaborano con la nostra Associazione Parrocchiale. I tappeti floreali coprono tutto il percorso della processione che parte solennemente dopo la santa Messa e viene accompagnata dalla Scorta Parrocchiale e del Complesso di Ottoni dei Pompieri di Spycimierz.

Per la festa del *Corpus Domini* nella nostra località arrivano molti pellegrini da tutta la Polonia. La maggior parte di loro partecipa alle celebrazioni e prega insieme a noi, ma ci sono anche parecchi turisti che hanno intenzione di ammirare la nostra opera comune. La parrocchia vive pensando a quest'evento tutto l'anno. I ricordi e i racconti riguardanti le celebrazioni del *Corpus Domini* negli anni precedenti e le idee sui modelli da preparare per l'anno successivo sono i temi dominanti delle nostre discussioni. Succede pure che i progetti sono tenuti in segreto fino al giorno della festa, perché qui contano molto l'effetto sorpresa e l'unicità dei disegni.

Da quando la nostra tradizione è stata iscritta nella Lista Nazionale del Patrimonio Culturale Immateriale, ci sentiamo particolarmente onorati e motivati. Ringraziamo il Ministro prof. Piotr Gliński per l'interessamento e l'apprezzamento di questo evento che si svolge nella nostra parrocchia di Spycimierz.

In qualità di parroco della parrocchia di Spycimierz desidero ringraziare Sua Eccellenza, il vescovo della diocesi di Breslavia, Wiesław Alojzy Mering, perché la nostra tradizione è stata sempre cara al suo cuore

e continuamente possiamo contare sul suo aiuto, ricevendo le sue gentili parole di incoraggiamento. Grazie al Vescovo la nostra festa è frequentata da esponenti illustri della Chiesa.

Ringrazio il mio predecessore don Wojciech Kaźmierczak e la Presidentessa dell'Associazione *Corpus Domini* di Spycimierz, Maria Pełka per l'impegno e gli sforzi per far iscrivere la nostra tradizione nella lista del patrimonio immateriale. Ringrazio il Sindaco della Città e del Comune di Uniejów, Józef Kaczmarek, e la società Termy Uniejów per l'aiuto e l'appoggio datoci ogni anno nell'organizzazione della festa del *Corpus Domini*. Ringrazio tutti i Parrocchiani per la loro fede, la fatica, la dedizione e la promozione di questa tradizione straordinaria.

Ringrazio per il loro lavoro tutti coloro che hanno contribuito a preparare questo album. Desidero esprimere un sentito ringraziamento al Sig. Janusz Tatarkiewicz, il quale è riuscito a mostrare nelle sue foto la bellezza rara dell'infiorata di Spycimierz, illustrando il grande impegno dei nostri Parrocchiani nella sua creazione.

Vi auguro che questo album sia per Voi un ricordo speciale, che faccia crescere e rinforzare la nostra fede in Gesù Eucaristico e che costituisca per Voi un invito speciale a partecipare personalmente alla celebrazione del *Corpus Domini* a Spycimierz.

Che Dio Vi benedica!

Con fede e dedizione

Abito a Spycimierz dalla nascita, quindi dall'anno 1950. La mia località e la parrocchia hanno una storia molto ricca. La prima menzione sulla chiesa e sulla parrocchia nel medioevo è quella della *Cronaca di Gallo Anonimo* del 1106. Le ricerche archeologiche confermano l'esistenza del paese ancora prima di quell'anno. La nostra parrocchia dell'Innalzamento della Santissima Croce ha già 900 anni. Invece non è così secolare come la parrocchia la tradizione legata alla festa del *Corpus Domini* che è la nostra più grande festa parrocchiale: ha duecento anni. Abbiamo ereditato la tradizione dell'infiorata per il *Corpus Domini* dai nostri antenati. Le informazioni pervenuteci dalle generazioni precedenti non erano scritte, ma era tradizione orale.

All'inizio il percorso della processione era diverso da quello di oggi. Sappiamo che veniva infiorato, ma i fiori erano misti: venivano messi tutti insieme sulla strada. La larghezza della strada era tracciata con le foglie dei castagni. Un elemento importante della decorazione erano e sono portoni di fiori. Nel passato il percorso della processione era più corto e i portoni erano più numerosi – otto, e quattro dovevano trovarsi obbligatoriamente davanti ad ogni altare. Oggi ne facciamo solo due. Invece lungo tutto il percorso collociamo le betulle decorate con la carta colorata e i nastri. Il tappeto floreale è largo meno di due metri, ha la lunghezza di due chilometri. So che la lunghezza dell'antico percorso era diversa e la processione percorreva sei strade diverse.

Sull'aspetto delle nostre composizioni floreali influiscono le condizioni atmosferiche e la data del *Corpus Domini*. È una festa mobile e una volta può essere alla fine di maggio, un altro anno invece alla fine di giugno. Inoltre,

si infiora in un altro modo dopo la pioggia, quando il tratto è quello della strada di campagna, oppure durante il periodo di siccità. Ma noi riusciamo a infiorare anche quando abbiamo a che fare con i selciati di pietra a Spycimierz.

Ci sono molte differenze che riguardano i tempi antichi e quelli nuovi. Solo una cosa non cambia. Si avvicina la festa del *Corpus Domini*. Tre giorni prima tutti quelli che possono farlo vanno a cogliere i fiori senza prestare attenzione al caldo e all'afa. E quando piove, colgono i fiori all'ultimo momento, perché i fiori bagnati non possono essere conservati. E poi competono nelle idee desiderando che il loro tratto del percorso sia più bello di quello del vicino di casa l'anno scorso. Nelle composizioni sono nascosti l'entusiasmo, la creatività e la fatica dei loro autori. È essenziale per loro che l'aspetto estetico sia magnifico, perché proprio lì verrà Gesù Cristo che percorrerà quella strada e benedirà la nostra parrocchia. Non importa che dopo la fine della processione non rimane nemmeno una traccia dei tappeti floreali.

Gli infioratori vengono aiutati dalle famiglie, dai conoscenti e dagli sconosciuti che colgono i fiori. All'infiorata prendono parte tutti i paesi della nostra parrocchia che ha circa 600 persone. Nel 2018 hanno partecipato alla preparazione del percorso circa 484 persone. I paesi Człopy e Zieleń erigono i loro altari. Un altare prepara da anni il signor J. Fret, titolare del negozio nel nostro paese che però non ci abita. I signori M. e A. Górká con la loro famiglia preparano da molto tempo un altare vicino a casa loro. Uno dei portoni è preparato dagli abitanti di Leśnik. Le divise della Scorta Parrocchiale che rende la processione ancora più solenne

sono state fatte dalle nostre parrocchiane. E il Complesso OSP Spycimierz coltiva la nostra tradizione da 48 anni, dall'inizio della sua fondazione.

Nel libro intitolato *Polska ginąca* pubblicato nel 2007 dalla casa editrice Państwowe Wydawnictwo Naukowe il nostro *Corpus Domini* è stato descritto come una tradizione che sta per scomparire. Io però penso che grazie alla nostra attività la festa del *Corpus Domini* di Spycimierz si troverà nella lista delle tradizioni che ritornano e vivono una grande fioritura. Grazie all'appoggio del Sindaco e del Comune, alla collaborazione del parroco precedente don Wojciech Kaźmierczak con tutte le organizzazioni attive nel territorio della parrocchia e con i capovillaggi, il giorno 2 marzo 2016 è stata fondata l'Associazione Parrocchiale *Corpus Domini* di Spycimierz [*Parafialne Stowarzyszenie Spycimierskie Boże Ciało*]. Grazie allo statuto il suo obiettivo principale è quello di mantenere viva tra i parrocchiani la tradizione di più di duecento anni dell'infiorata per la festività del *Corpus Domini* e di curare la dimensione religiosa e sacrale di questa solennità. La collaborazione tra l'Associazione e il Comune porta già adesso risultati reali. Il 14 febbraio 2018 è stata iscritta nella Lista Nazionale del Patrimonio Culturale Immateriale la Processione del *Corpus Domini* con la tradizione dell'infiorata. Vale la pena di sottolineare che i parrocchiani di Spycimierz in collaborazione con il Comune cercano di condividere la loro esperienza relativa alla tradizione dell'infiorata non solo con i polacchi, ma anche con gli stranieri all'estero. Particolarmente importante risulta la collaborazione iniziata qualche anno fa con l'associazione italiana Infioritalia.

Origini dell'infiorata per l'occasione della festa del *Corpus Domini* a Spycimierz

Il bisogno di esporre e santificare con il culto l'Eucaristia, ostia bianca, divenne motivo di istituire nella Chiesa cattolica la Solennità del *Corpus Domini*. La celebrazione della presenza fisica di Gesù Cristo nel pane benedetto risale al tredicesimo secolo. Il miracolo eucaristico della mistica francese Giuliana di Cornillon che dal 1209 ebbe visioni di un cerchio luminoso con una striscia nera, causò nel 1246 l'istituzione della festività a lode del Santissimo Sacramento nella diocesi di Liège. Dal 1252 la festività viene celebrata anche in Germania.

Il papa Urbano IV nella Bolla *Transitus de hoc mundo* del 1264 istituì la solennità del *Corpus Domini* (*festum Corporis Christi*) come festa di prece per la Chiesa universale. A causa della morte precoce del papa la bolla non entrò in vigore, ma venne pubblicata dal suo successore Clemente V nel 1317. La convinzione sulla miracolosità dell'ostia e le indulgenze concesse per l'occasione della solennità contribuirono a diffonderla in breve tempo in Europa. Le prime menzioni sulla celebrazione del *Corpus Domini* in Polonia risalgono al 1320, quando la festa venne introdotta nella diocesi di Cracovia.

Sebbene la Bolla menzionata sopra e le indicazioni del papa non contenessero informazioni precise sulla forma del culto, il suo elemento fondamentale costituiva dall'inizio una processione solenne durante la quale si portavano la croce e l'Eucaristia. Tale costume divenne popolare in Polonia nel quindicesimo secolo. Nei tempi passati la processione aveva un carattere in certo modo spettacolare e veniva arricchita di messe in scena legate alla tematica biblica o agiografica. Tra i fedeli c'erano rappresentanti di confraternite, di corporazioni di arti e mestieri, di scuole, dell'esercito; tutti vestiti solenne-

mente. In seguito alle decisioni del Concilio Vaticano II la Conferenza Episcopale polacca modificò nel 1967 i riti della processione del *Corpus Domini*, introducendoci nuove preghiere e alcuni brani del Vangelo relativi all'Eucaristia letti durante la celebrazione.

La solennità del *Corpus Domini* a Spycimierz ha un carattere particolare per il modo di preparare il percorso della processione. Gli osservatori e gli studiosi ritengono che l'infiorare il percorso della processione sia una tradizione unica, da vedere nel nostro paese, benché in altre località della regione si possano notare certe prove di imitazione, tuttavia meno grandiose. La tradizione di infiorare, di cui Spycimierz è fiera da molti decenni, nacque in un periodo difficile da precisare, in quanto nelle fonti degli archivi mancano informazioni sul tema. Per definire la sua genesi bisogna ricorrere alle narrazioni orali dell'epoca che di solito non fanno attenzione alla cronologia. La menzione più antica a proposito è considerata una leggenda secondo la quale la tradizione dell'infiorata sarebbe stata portata qui dai soldati di Napoleone provenienti dai dintorni di Spycimierz, i quali avendo preso conoscenza dell'esistenza di un'usanza simile nell'Europa Occidentale, la diffusero in Polonia dopo il ritorno a casa. Rispettando quell'antica menzione si è già festeggiato a Spycimierz l'anniversario di duecento anni dell'infiorata locale.

Un'altra data possibile che troviamo in alcune pubblicazioni sulla tradizione di Spycimierz riguarda già un periodo più recente che è la fine del diciannovesimo secolo.

Gli anziani parrocchiani, ormai scomparsi, affermavano ancora qualche anno fa che il percorso infiorato in quel

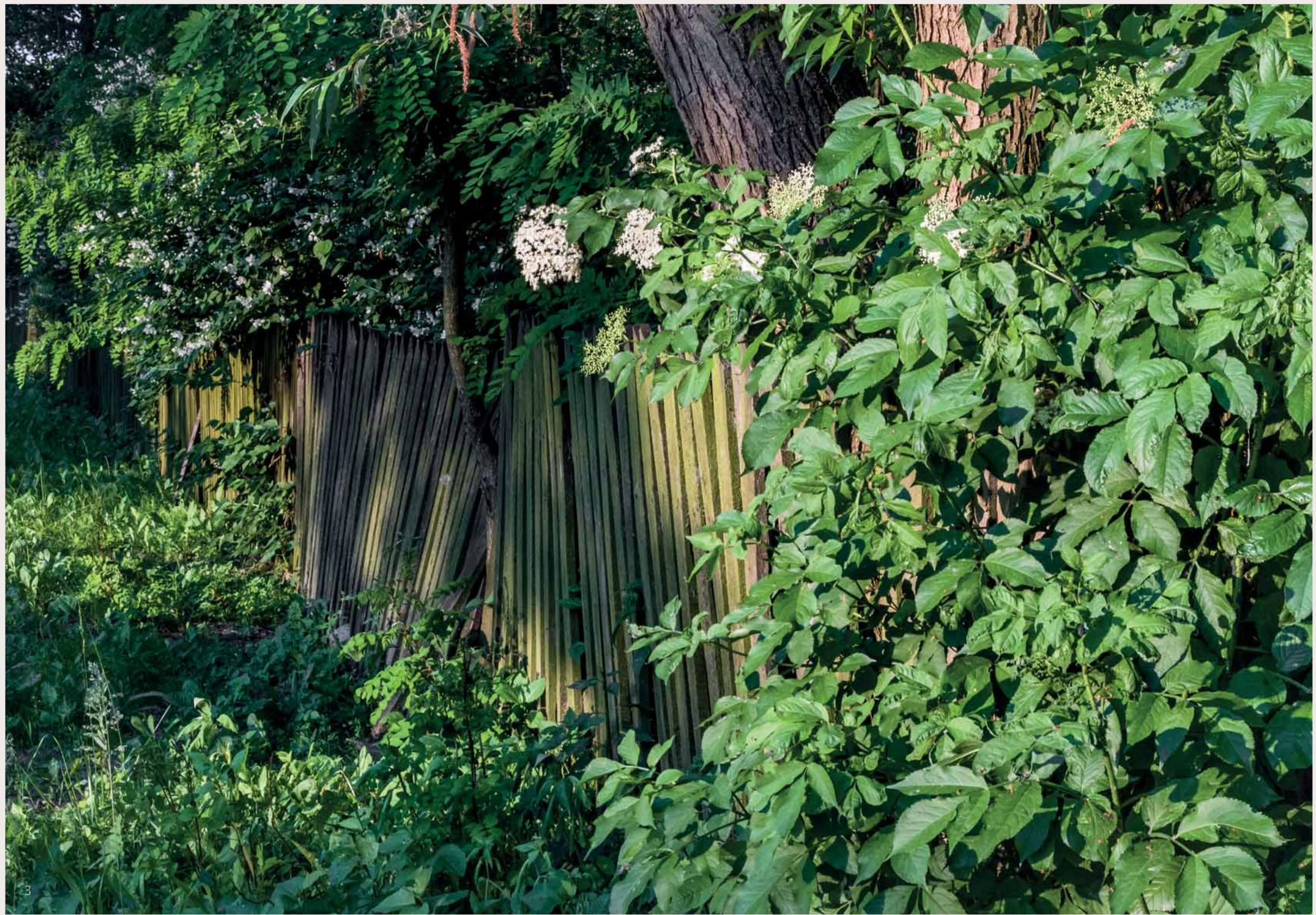
modo così originale esistesse già nei tempi della loro giovinezza: era dunque vivo nel periodo tra due guerre. Tuttavia, bisogna sottolineare il fatto che l'usanza si evolse; all'inizio la sua forma era indubbiamente molto più modesta. Lo confermano alcune menzioni risalenti al periodo iniziale: i primi percorsi dell'infiorata venivano formati con la terra raccolta nella zona e poi, col passare del tempo, le composizioni venivano arricchite di elementi floreali; ciò avvenne probabilmente negli anni cinquanta del Novecento.

Grazie alla cronaca parrocchiale del periodo tra due guerre si possono trovare le prime menzioni sui tappeti floreali documentate nelle foto. La più vecchia fotografia in bianco e nero che mostra il percorso della processione preparato in quel modo è databile al giugno del 1957. Invece la più vecchia fotografia a colori che conosciamo è del 1976. Essa fa vedere le composizioni floreali circolari e a stella di colore bianco, viola, rosa, verde e giallo. Descrivendo la festa del *Corpus Domini* del giugno del 1978 il parroco scrisse nella cronaca parrocchiale che il percorso della processione secondo una tradizione pluriennale doveva essere infiorato. Era il segno di venerazione dell'Eucaristia da vedere solo nella zona di Spycimierz.

Analizzando le foto delle processioni scattate negli ultimi decenni ci accorgiamo di certi cambiamenti nel modo di infiorare il percorso. È da notare lo sviluppo delle composizioni, opera dell'invenzione di tanti artisti locali. Con i fiori si formano solidi, ornamenti vegetali, simboli religiosi: agnello, ostia, cuore. La forma matura della festa risale agli anni settanta ed ottanta del Novecento, quando i mass media hanno cominciato a promuoverla.

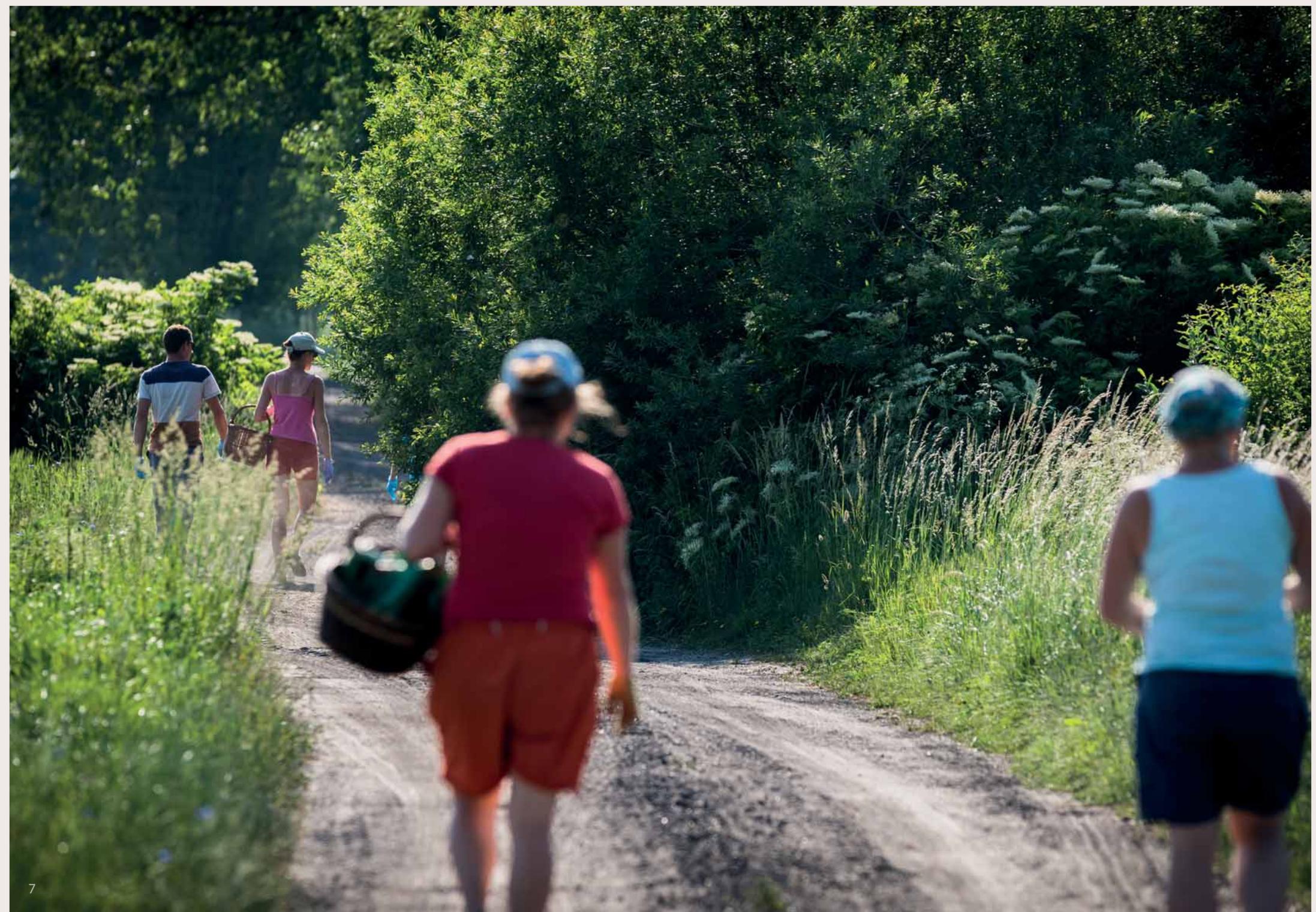

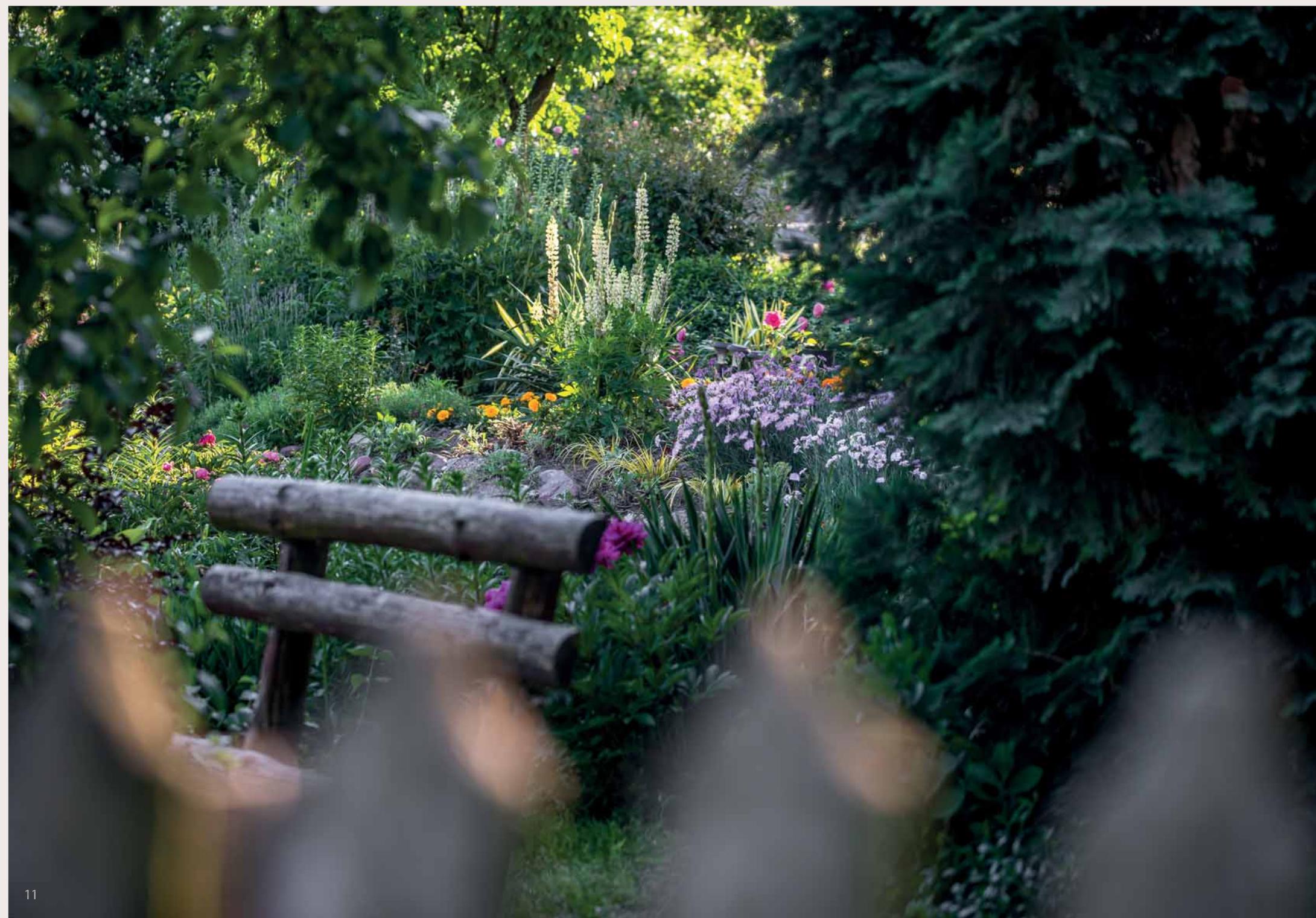

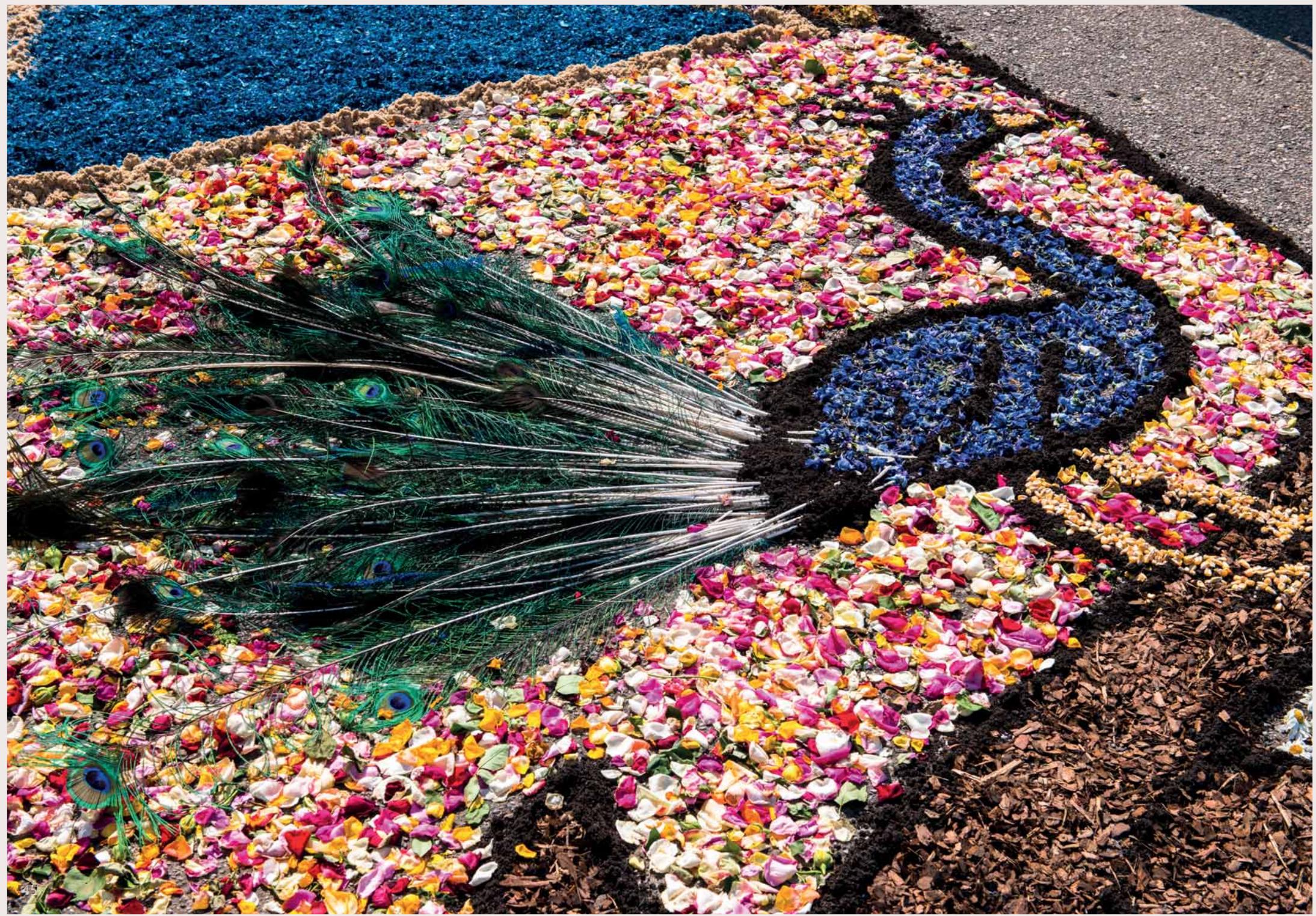

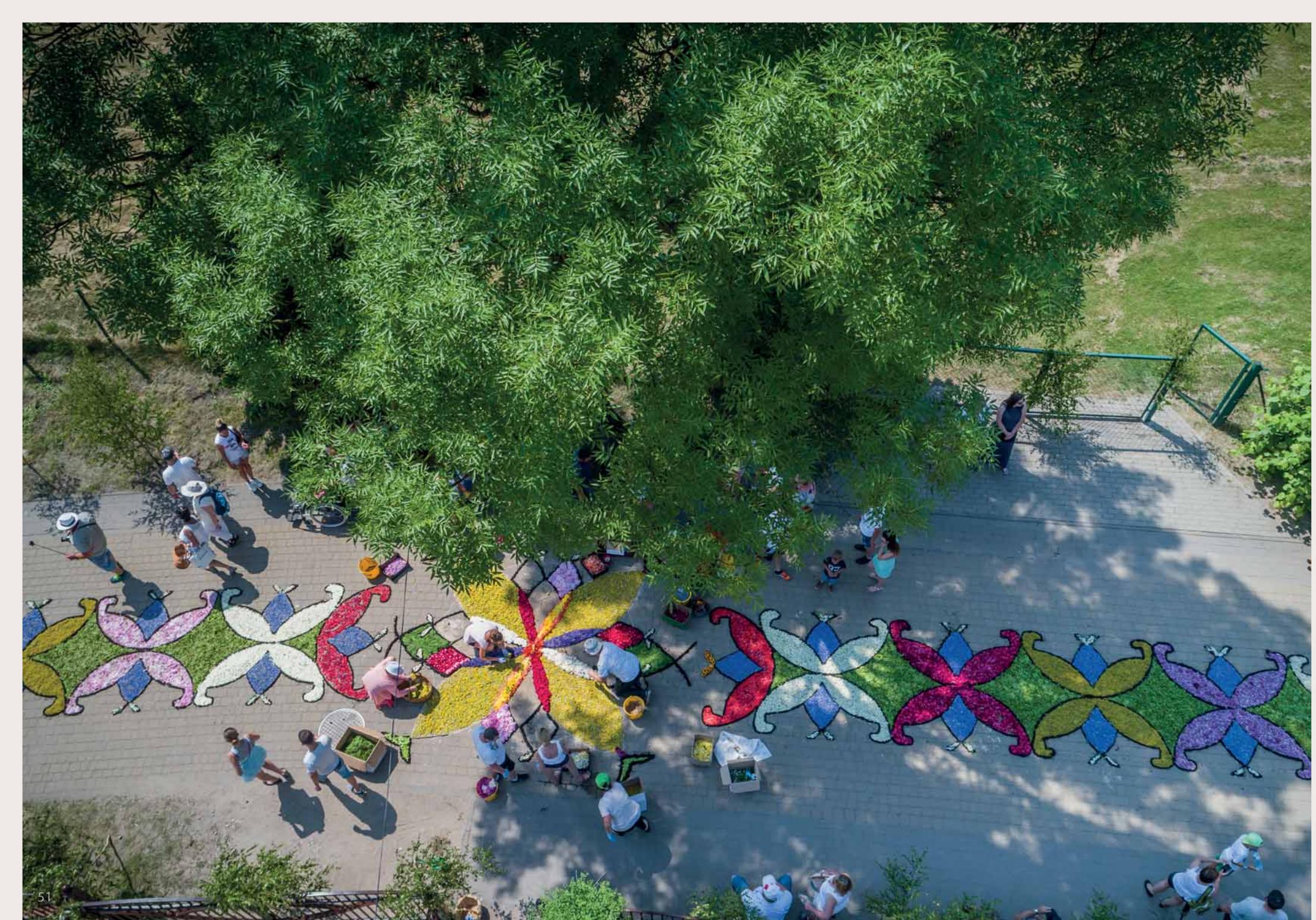

bierzcie i jedzcie,
to jest Ciało moje

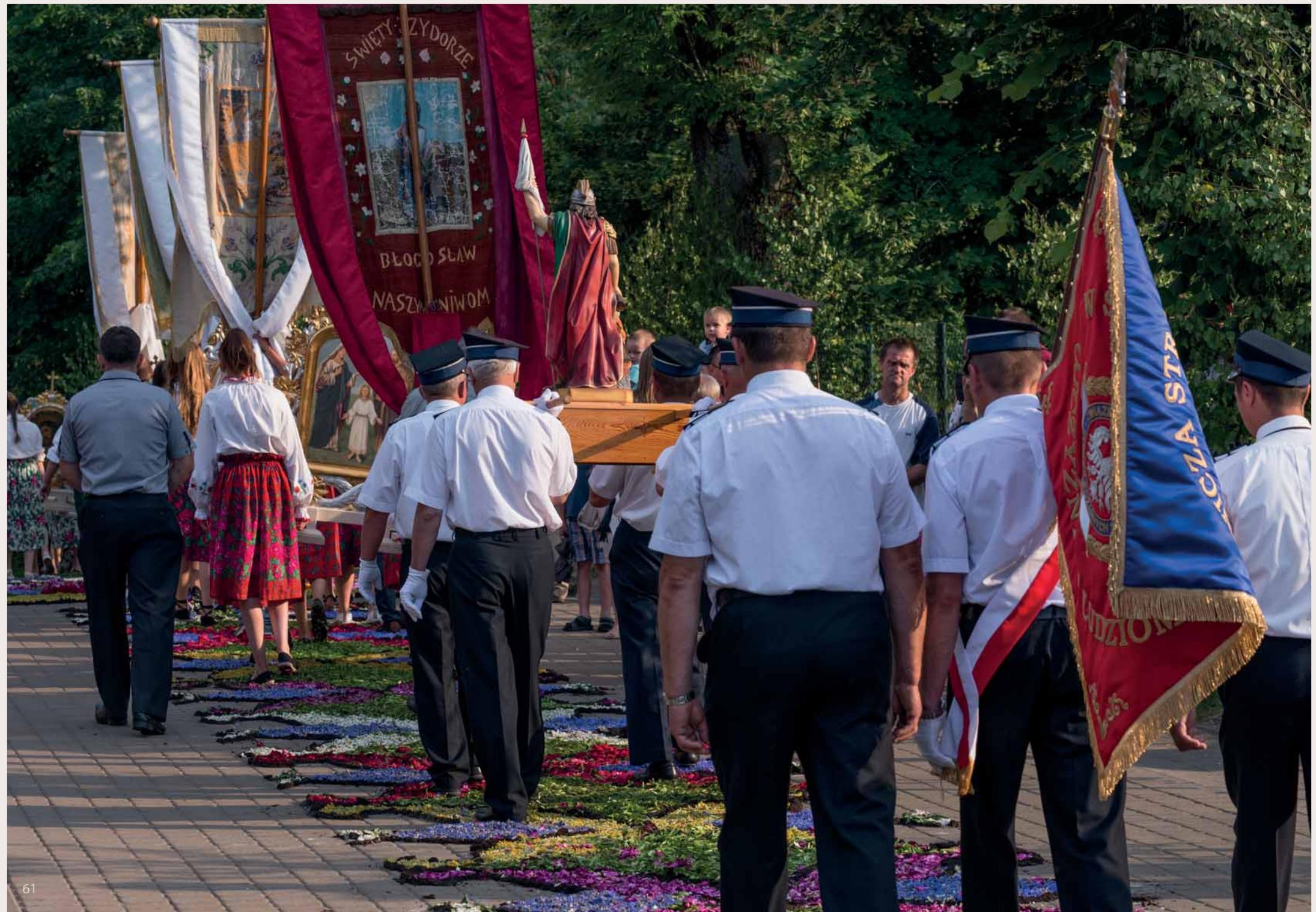

Andrea Melilli – Prezes Stowarzyszenia Infioritalia

Tradycja i współpraca

Infioritalia jest stowarzyszeniem założonym w 2002 r. w celu promowania wiedzy i tradycji układania kwietnych dywanów (po włosku – *infiorata*) we Włoszech i na świecie. Fundamentem tej tradycji jest kultura chrześcijańska. Infioritalia jest efektem współpracy 19 stowarzyszeń, które na spotkaniu w Alatri utworzyły Narodowe Stowarzyszenie Twórczości Artystycznej. Dziś organizacja zrzesza ponad 30 miast członkowskich.

Nasi mistrzowie układają dywany zarówno ze świeżych kwiatów, jak i z suszonych czy poszatkowanych. Tworzą też pionowe panele z kwiatami oraz *Cristi Infiorati*, czyli krucyfiksów ozdobionego liśćmi i kwiatami.

Do dzisiaj zastanawiamy się, kiedy i gdzie narodziła się ta artystyczna tradycja. Jednej z odpowiedzi udzielił jezuita Giovanni Battista Ferrari ze Sieny w swoim dziele „*De*

Andrea Melilli – President, Infioritalia Association

Tradition and cooperation

“Infioritalia” is a voluntary association founded in the year 2002 to promote the knowledge and the tradition of *infiorata* in Italy and in the world. A tradition that has its roots in Christian culture. “Infioritalia” is the result of the collaboration of 19 associations, which after various meetings, meet in Alatri for the establishment of the National Association of Artistic Infiorate. Today, “Infioritalia” has over 30 member cities. Our *Infioratori* Masters create carpets both with fresh flowers and with dried and shredded flowers; vertical panels of flowers and *Cristi Infiorati*; ie ancient crucifixes decorated with leaves and flowers.

Even today we wonder when and where the true Artistic Infiorata was born. One answer was given by the Jesuit Giovanni Battista Ferrari, from Siena, in his “*De florum cultura*” published in Latin in 1633 and in a second edition in Italian in 1638. The Ferrari

Andrea Melilli – Presidente Infioritalia

Tradizione e cooperazione

Infioritalia è un'associazione di volontariato nata nell'anno 2002 per promuovere la conoscenza e la tradizione dell'infiorata in Italia e nel mondo. Una tradizione che affonda le sue radici nella cultura cristiana. Infioritalia nasce dalla collaborazione di 19 associazioni, che dopo vari raduni, si incontrano ad Alatri (FR) per la costituzione dell'Associazione Nazionale delle Infiorate Artistiche. Oggi infioritalia conta oltre 30 città associate. I nostri Maestri Infioratori realizzano tappeti sia con fiori freschi, sia con fiori essiccati e triturati; pannelli verticali di fiori e 'Cristi Infiorati', ossia antichi crocefissi addobbati di foglie e fiori. Ancora oggi ci chiediamo quando e dove è nata la vera Infiorata Artistica. Una risposta l'ha data il gesuita Giovan Battista Ferrari, senese, nel suo „*De florum cultura*” pubblicato in latino nel 1633 e in una seconda edizione in italiano nel 1638. Il Ferrari descrive con dovizia di particolari la prima infiorata fatta in

florum cultura", opublikowanym po łacinie w 1633 r. oraz w drugiej edycji włoskiej z 1638 r. Ferrari z wielką dokładnością opisuje pierwszą *infioratę* utworzoną 29 czerwca 1625 r., z okazji święta św. Piotra i Pawła. Zwyczaj rzucania kwiatów lub płatków przed procesją świętych obrazów, którym w ten sposób oddawano hołd, jest jeszcze starszy, sięga bowiem XIII w.

Nasza sieć została utworzona po to, by pogłębiać wymianę doświadczeń artystycznych i organizacyjnych, a także wspierać spotkania operatorów, naukowców i techników zainteresowanych sztuką z kwiatów. Właśnie z tego powodu w ostatniej dekadzie Infioritalia zintensyfikowała współpracę międzynarodową. Kilka lat temu rozpoczęła się aktywna współpraca z Polską reprezentowaną przez małą, ale bardzo starą wieś Spycimierz w gminie Uniejów, w której od ponad wieku kultywowana jest tradycyjna

describes with great detail the first *infiorata* made in the Vatican June 29, 1625 on the occasion of the feast of St. Peter and Paul. The tradition of throwing flowers or petals to the passage of sacred images to which we want to give homage is instead a custom that has much more ancient origins in Christian culture and seems to date back to the thirteenth century.

Returning to recent history, our infiorate network was also created to stimulate exchanges of artistic and organizational experiences, as well as meetings between operators, scholars and technicians who are interested in this floral art. Precisely for this reason in the last decade "Infioritalia" has intensified international relations with various countries of the world. A few years ago, an active collaboration with Poland and the small but ancient community of Spycimierz, from the municipality of Uniejów,

Vaticano il 29 giugno 1625 in occasione della festa di S. Pietro e Paolo. La tradizione di gettare fiori o petali al passaggio di immagini sacre alle quali si vuol fare omaggio è invece un'usanza che ha origini molto più antiche nella cultura cristiana e sembra risalire al XIII secolo.

Tornando alla storia recente, la nostra rete d'*infiorate* è nata anche per sollecitare scambi di esperienze artistiche, organizzative, nonché incontri tra gli operatori, gli studiosi e i tecnici che si interessano a quest'arte floreale. Proprio per questo nell'ultimo decennio Infioritalia ha intensificato i rapporti internazionali con vari paesi del mondo. Da qualche anno è nata una fattiva collaborazione con la Polonia e con la piccola ma antica comunità di Spycimierz, del comune di Uniejow, dove si realizza da oltre un secolo una tradizionale e tipica *infiorata*, che negli ultimi anni ha

i typowa *infiorata*. W ostatnich latach stała się ona znana w Europie i na świecie. Wśród wielu form współpracy z Polską warto wspomnieć międzynarodową konferencję na temat układania kwietnych dywanów, która odbyła się w zamku w Uniejowie w 2016 r., oraz o pierwszą w historii *infioratę* na Syberii w 2017 r.

Jestem pewien, że najlepiej zapamiętane zostaną nasze przyszłe działania. Wspólnie z Uniejowem i Polską i w synergii z innymi krajami europejskimi rozpoczęliśmy prace nad serią dużych projektów, których pierwsze efekty powinny być widoczne od 2019 r.

has been created, where for over a century a traditional and typical *infiorata* has been created, which in recent years has crossed national borders, making itself known in Europe and in the world. Among the many collaborations with Poland, it is worth mentioning the International Infiorate Convention held in the castle of Uniejów in 2016 and the first *infiorata* in the history realized in Siberia in 2017.

I am sure, however, that the collaborations to be remembered will be the future ones. With Uniejów and Poland, in fact, we are working, in synergy with other European countries, on a series of major projects that should give the first results starting from 2019.

varcato i confini nazionali, facendosi conoscere in Europa e nel mondo. Tra le tante collaborazioni con la Polonia, sono da evidenziare il Convegno Internazionale delle *infiorate* tenutosi nel castello di Uniejow nel 2016 e la prima *infiorata* della storia realizzata in Siberia nel 2017.

Sono certo però che le collaborazioni da ricordare saranno quelle future. Con Uniejow e la Polonia infatti si sta lavorando, in sinergia con altri paesi europei, su una serie di grandi progetti che dovrebbero vedere i primi risultati a partire dal 2019.

fot. Ryszard Troczyński

fot. Archiwum Parafii Spycimierz

Wprowadzenie do kościoła pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Spycimierzu relikwii Jana Pawła II przez o. Floriana Pełkę (2014).

Father Florian Pełka bringing in the relics of John Paul II into the church of the Exaltation of the Holy Cross in Spycimierz (2014).

Introduzione delle reliquie di Giovanni Paolo II alla Chiesa dell'Innalzamento della Santissima Croce di Spycimierz dal padre gesuita Florian Pełka (2014).

Wizyta delegacji z gminy Uniejów w Ponteareas w Hiszpanii (2014).

A delegation from the Commune of Uniejów visiting Ponteareas in Spain (2014).

Visita della delegazione del comune di Uniejów a Ponteareas in Spagna (2014).

fot. Archiwum Parafii Spycimierz

fot. ks. Wojciech Kaźmierczak

■ Podczas pobytu we Włoszech artyści ze Spycimierza ułożyli na placu Świętego Piotra w Rzymie obraz z kwiatów (2015).

■ During their visit to Italy, the artists from Spycimierz arranged a flower picture in St. Peter's Square in Rome (2015).

■ Durante il soggiorno in Italia gli artisti di Spycimierz hanno creato un'immagine floreale in piazza San Pietro di Roma (2015).

Wizyta zespołu ze Spycimierza na festiwalu kwiatowym w Noto na Sycylii (2016).

A team from Spycimierz participating in the flower carpets festival in Noto, Sicily (2016).

Visita del gruppo di Spycimierz al Festival dell'Infiorata di Noto in Sicilia (2016).

fot. Janusz Tatarkiewicz

fot. Archiwum Urzędu Miasta Uniejów

Ksiądz Wojciech Kaźmierczak, proboszcz parafii w Spy-cimierzu w latach 2008-2017.

Rev. Wojciech Kaźmierczak, the parish priest of Spy-cimierz in 2008-2017.

Don Wojciech Kaźmierczak parroco della parrocchia Spycimierz negli anni 2008-2017.

W 2016 r. odbył się na Zamku w Uniejowie międzynarodowy kongres „Artystyczne układanie dywanów kwiatowych: przeszłość, teraźniejszość, przyszłość”.

In 2016, the International Conference "Artistic Arrangement of Flower Pictures: Past, Present and Future" was held in the Uniejów Castle.

Nel 2016 nel Castello di Uniejów ha avuto luogo il Congresso Internazionale "Infiorata artistica: passato, presente e futuro".

fot. Maciej Bartosiak

fot. Janusz Piwowarski

■ W 2015 r. włoscy artyści po raz pierwszy pokazali w Polsce swój wielki kunszt, usypując obraz Matki Boskiej Pocieszenia w Wilamowie.

■ In 2015, the artists from Italy composed a picture of Our Lady of Consolation in Wilamów, which was the first show of their great artistry in Poland.

■ Nel 2015 gli artisti polacchi per la prima volta in Polonia hanno mostrato la loro grande abilità creando l'immagine floreale della Beata Vergine Maria Consolatrice di Wilamów.

Przed kościołem parafialnym w Spycimierzu usypywany jest obraz Matki Bożej Kasztelańskiej (2016).

A picture of Our Lady of Spycimierz being composed in front of the parish church in Spycimierz (2016).

L'immagine della Madonna del Castellano davanti alla chiesa parrocchiale di Spycimierz (2016).

fot. Janusz Tatarkiewicz

fot. Maciej Bartosiak

■ Kolegiata pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Uniejowie – obraz Świętego Bogumiła z pyłu kwiatowego (2016).

■ The collegiate church of the Assumption of the Virgin Mary in Uniejów – a picture of St. Bogumilus composed of pollen (2016).

■ Collegiata dell'Assunzione della Beata Vergine Maria di Uniejów: l'immagine di san Bogumilo composta dai pollini (2016).

Współpraca Stowarzyszenia Spycimierskie Boże Ciało z Włochami kwitnie – przed kościołem w Wilamowie powstał obraz św. Wojciecha (2016).

The co-operation between the Parish Association "Corpus Christi of Spycimierz" and Italians is flourishing – a picture of St. Adalbert composed in front of the church in Wilamów (2016).

Fiorisce la collaborazione dell'Associazione Corpus Domini con gli italiani: l'immagine di sant'Adalberto davanti alla chiesa di Wilamów (2016).

fot. Janusz Piwowarski

fot. Archiwum Urzędu Miasta Uniejów

Praca nad obrazem św. Jakuba Apostoła przed kościołem w Wieleninie (2016).

Working on a picture of St. James the Apostle in front of the church in Wielenin (2016).

Włoscy artyści ułożyli obraz przedstawiający Jana Pawła II w Katedrze Niepokalanego Serca Najświętszej Marii Panny w Irkucku (2016).

I lavori sull'immagine di san Giacomo Apostolo davanti alla chiesa di Wielenin (2016).

The Italian artists arranged a picture of John Paul II in the Immaculate Heart of Mary Cathedral in Irkutsk (2016).

L'opera degli artisti italiani: l'immagine di Giovanni Paolo nella Cattedrale del Cuore Immacolato di Maria di Irkuck (2016).

ISBN 978-83-921239-2-7